

Zozef se složio da kasicu sakrijem na skrovito mesto za koje on ne sme da zna i da ubuduće muški precutim njegovo gundanje. Te noći radili smo dugo pa se Žozef nervozno pretrao u krevetu dok je Mesec tako urokljivo sijao da sam morao da nauvčem roletne.

Kada sam ujutru želeo da ih podignem, nisam uspeo ni da mrdnem. Nešto se dogodilo dok sam spavao, shvatio sam to ljudski se ne rasanišvi pri prvim zvucima promuklog tuljenja koje je dolazilo sa ulice, a istančani nagon za opasnost koji je kod mene predstavljao posebno, novo čulo nije me prevario: noge i ruke bile su mi čvrsto vezane za krevet. Prva i užasnja misao: Žozef me je napustio.

Pošto su mi se oči malo privikle na tamu, ugledao sam nered, mračnu sobu crnih zidova koje ne bi osvetlila ni dva Meseca. Iz ispreturnih fioka visile su nogavice i rukavi kao što sa neba strči mrtva, iznenadno uzdrhtala zvezda. Poslednja Lilina cigareta bila ekserom zakucana za zid. Kasica je ležala na podu, prazna, na-

merno bačena na mesto koje sam mogao da vidim iz kreveta. Druga misao bila je još užasnija: Sada kad Žozef ima para, može da ima i Lili.

Ljubomora je izobličila moje lice, stenja sam kao što su sigurno stenjali i njeni mali sini novi zamišljajući sa stidom da su nekada bili u njenoj utrobi i da im je svojim grudima davalak mleko. Ali sada više nije bilo potrebno da ih hrani pa su svakodnevno gledali kroz prozor kako posle obavljene kupovine perja na biciklu, slobodna i srećna. Ne, Žozef neće podneti pomešane mirise jorgovana i krdže. On je matematičar i neće pristati na dugotrajno ljuljanje poleđuške, on to ne zna niti će znati, on samo računa, ma on ne sme da pristane na lagani miris jorgovana i na produženi krik iz njenog grla.

Žozef je ljubi kroz svilu dok ona užurbano i drhteći (tako hlađeći celu sebe), brzo raskopčava haljinu i vadi levu dojku kao što bi je izvadi-

la za dete. Lili izgriženog grla koju ostavljam u bifeu, ispod lampe koja u tom trenutku svetli.

Sve je to istina. Da sam mogao da podig-nem roletne, svetlost bi odigrala ulogu maske. Žozef je do raspada doveo moj svet jer se most prema savršenstvu, prema vrlini i sreći, sa pragovima i šinama sada nalazio tamo gde se visoko, dugo, beskrajno leti.

Skljocanje brave u hodniku i svežina koja je dolazila spolja uverili su me da će Žozef usko-ro biti u mojoj sobi.

— Žozef, šta ovo treba da znači?! Ti me za-brinjavaš, stari moj. Uostalom, kako bi bilo kad bi podigao roletne. O ovome ćemo još razgovarati.

Kada je Žozef prišao krevetu, možda u pozibladnog sina ali sigurno bez prebijene pare u džepu, sa onim njegovim vecitim osmejkom između pokornosti i srdačnosti, na nogama su mu bile crne lavkovane cipele koje su njegova inače ogromna stopala učinila još većim i travajim.

kristina

dejan mikavica

Dok sam sedeо u parku, nisam mogao znati da su Kristinine godine stale. Znam da je juče ponovo plakala i neutešno ponavljala kako je za sve ono za što je odavno kasno, vreme ostalo isto i da se ona, u svoj svojoj ljubavi prema meni i svojoj porodici, oseća kao na rubu pametii?

Kristina nije ni slutila da sedim u parku, spokojan i zaboravljen, i da me upravo tu zatiču sve loše vesti. One su najpre govorile o Kristininom očuha i njegovom velikom naporu. Pao je niz stepenice, ne pustivši ni glasa iz sebe. Kada sam čuo za to, otrčao sam do svoje omiljene klupe i čvrsto se uhvatio za daske — uplašio sam se da ne odletim. Za sve to vreme, Kristina je pripremala sve što joj je potrebno za moj 35 rodendan. Dok je čekala, uzaludno, da se pojavit na njenim vratima, ispod stepenice je ležalo beživotno telo. Susedi su zvali lekare i lekari su kasnili. Lekari uvek kasne. Kristina je poslala decu po cveće. I sveće za tortu su bile na stolu. Za njenog očuha je bilo kasno. Kristina je sedela, zburnjena i nervozna, kraj prozora i u sebi ponavljala pitanje: Zašto ga nema?

Ona nije mogla znati koliko je duga bila moja setnja i kolika je težina mog bespomoćnog precutkivanja. Kada je Kristina zapalila cigaretu, njenog očuha su odnosili. Grad je sve jače pritisakao mrak... Napustio sam park. Kristina nije mnogo vojela da sluša. Uporno je odbijala da se suoči sa istinom. Uobražavala je da lažem. Da bih joj pomogao, odlučio sam da otkrijem poslednju i najveću tajnu, vecitiju tajnu o postanku sveta. Nevolje su, međutim tek tada počele. Kristina je sve više umišljala da je prate, da joj prete, da će je ubiti. Molila me je da je oslobodim najveće tajne... Odlučila je da napise priču o lovcu koji je uporno sledi, isčekuje, vreba. Taj lovac, uverava me ona, postaće vlasnik našeg najvećeg tajne i našeg suvišnog života. Život sa Kristinom je postao nepodnošljiv. Počela me je izbegavati, mada je to činila nekako nerado, kao da je primorana na to... Sve češće sam odlazio u park. Danas sam saznao da su Kristinine godine stale. Našli su je na siljicima velike čelične ograde. Neki očeviđci kažu da su čuli lavež i da su za njom trčali neki ljudi niskog rasta. Drugi tvrde da su čuli kako je zvala pomoć dok je pokušavala pobeti od neke nevidljive opasnosti. Kristina je pokušavala pobeti, ali nije imala sreće. Kristina nije uspela, ali naša tajna je sačuvana. Sada je za Kristinu kasno. Vazduh miriša na duveć i kišu. Skidam svoj beli mantil i bacam ga, preko ograde, u tude dvorište. Osećam da ne mogu više naći svoj park. Nije važno, u parku sreća ionako traje suviše kratko. Okrećem se da još jednom vidim ono mesto gde je Kristina stala, no ne vidim više ništa. Ali zato celim bićem preplašenog lovca osećam snage brižnosti gvozdenih ograda kojima one čuvaju svoje gospodare.

nostalgija

melina poto

I ZOTZ, IZMJENIČNI | Wechselzug m., Breit pen stroke, broad pen face | trait m. de plume, pl. à la plume de ronde | Podskupina tipa širokog oblika; obuhvaća pisma izvedena širokim (čitavim). Poznatiji suvremeni predstavnici ove p

jednu za drugom, tako lako. Svetla se umnožavaju i postaje suviše toplo za tvoj miris koji beži, zajedno sa mnom, preko rasklimanih sedišta, u mrak, uvek. I dok se sapličemo, i udaramo, i dok nas boli, sećam se kako su nastale te čudne bele fleke na žutim i prljavim zidovima sobe u koju se zatvaramo uvek iza ponoći, dok se mirni ne probude.

Jednog leta i uveče uleće ptica u sobu. Zatim ptica, grlica, u stvari, leti po sobi jer neće pogoditi gde je prozor, i udara glavom u zidove. Iza nje ostaju krvave fleke. U jednom trenutku, ptica se smiri, spušta na zemlju i nastavlja da me gleda bez straha, bez molbe, bez optužbe. Ja gasim sva svetla. Jedno vreme nista se ne čuje, a zatim samo kratko šuštanje sive.

Iza ptice ostaju krvavi otisci koji se teško skidaju. Dok obršem jedan sloj, crvenilo se pojavi iza onog sledećeg. Kasnije, farbam te žute zidove u belo. Evo što se dešava nekih posebno lepih i osetljivih dana. Ispod bele boje otvaraju se ružičasti cvetovi. Barem su ružičasti. Nije to više boja krvi.

Novi stanari dugo skidaju sve te slojeve boje sa zidova. Krv se ponovo pomamila i poslednjom snagom izbjiga na starim mestima. Stan je na prvom spratu, prozori su širom otvoreni, ja sa ulice gledam kako boja klizi niz mene i nestaje pre nego što dotakne zemlju. Novi stanari rade užurbanu, u groznici. Već sam sva bela. A krv? A krv više nema.

Ima trenutaka kada mi se čini da treba da požurim, samo da požurim, da zaboravim kuđu i odakle idem, da ne razmišljam o vremenu, to nikako, to će sve razbiti. Dakle, treba da požurim, sada, dok se još ne sećam ničeg od dana, i dok još mogu da stignem tačno iza ponosću, i da otklijam vrata koja vode u sobu sa žutim i prljavim zidovima. To mi se dešava naročito kada prelazim reku, tačno na sredini reke koja deli stari od novog dela grada, na mestu na kome izgleda da putujem i da sam daleko od vremena koje me napustilo na jednoj obali da bi me sačekalo na drugoj. Na tom malom, sićušnom delu prostora, uspevam da pobegnem svima, i sebi. Probudi me i vrati upravo zvonjava telefona. Koji čujem dok mi se čini da idem prema mestu koje sam jednom već ostavila. Žnam. Sviše tuge na moju težinu. I stižem na drugu obalu i vreme me hvata, i nastavljam. Sve što sam ostavila pre reke. Baš sve.

Negde na polovini januara počinju prvi mirisi nostalgija i nemira. Mirisi melanholijski koji se bude gladne vremena, i prošlosti, i putovanja... Ne znamo kada će prestati. Sile nas da igramo iznutra, a spolja, spolja još moramo biti mirni, sve dok ta igra ne postane toliko neizdržljiva da se otrgnemo i približimo, glasno i nespretno, nekom u kome nam se čini da se ogledamo. Tako imamo jednog stranca manje, a taj neko u kome se prepoznajemo, valjda i on.

I mam i drugo vreme u kome samoj sebi postavljam zamke. Čekam da odu glumci i pjem se na pozornicu. Zatim imam mala tri trenutka. Prvi trenutak da te ugledam iznad najniže kulise. Drugi trenutak da ti pokažem kako da uđeš u svetlo, i najzad, poslednji trenutak. U kome se pretvaraš u linije koje te oivičavaju naspram kontra svetla u kome stojiš i koje prepoznajem, na ulici, sve dok se onaj ko me zavarava ne okrene, a ja se nadam da se neće okrenuti. Ulaze dekorateri i ruše kulise,